

Največji slovenski dnevnik
v Zdravniških državah.
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta 3.50
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2578 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. NO. 174. — ŠTEV. 174. NEW YORK, MONDAY, JULY 26, 1920. — PONDELJEK, 26. JULIJA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

LEWIS PRETI Z VELIKO PREMAGARSKO STAVKO

REKEL JE, DA BO DOVEDLA VSAKA IZPREMEMBA DOGOVORA ZA ILLINOIS DO VELIKE STAVKE V VSEH ROVNIH MEHKEGA PREMAGA. — BARONI BODO ZATHEVALI ODERUŠKE CENE ZA PREMAG.

Indianapolis, Indiana, 24. julija. — Možnost splošne stavke vseh premogarjev v premogovnikih mehkega premaga po celem centralnem polju je bila vsebovana v ugotovilu, katero je izdal tukaj John L. Lewis, predsednik United Mine Workers z ozirom na stavko, ki se vrši sedaj v Illinoisu.

Lewis je rekel, da bi katerakoli uravnava stavke v Illinoisu, ki bi izpremenila temeljni meddržavni dogovor, ki je uveljavljen sedaj na centralnem polju, imela za posledico, da bi se zaprlo vse bituminozne rove ter povzročilo stavko več kot 210,000 premogarjev.

Mr. Lewis ni hotel nadalje razlagati tega uvodila, pač pa rekel, da je dosti razloženo in samoposobi umevno. V svojem ugotovilu je rekel:

— Sedanji položaj v premogarskih poljih Illinois je posledica akcije komisije Združenih držav za bituminozni premag, kajti ta komisija ni hotela dovoliti primerne kompenzacije za gotove vrste delavcev.

— Te kompenzacije je potrdil predsednik Wilson in to kljub protestom uradnikov United Mine Workers in vspricho kršenja obljub vlade Združenih držav, da bo storjena premogarjem pravica. Odkar je bila izdana tozadevna odločitev, so bili premogarji zaposleni, a le majhen del njih je delal s polno paro in sicer obžalovanja vrednega stanja transportnih sredstev dežele.

— Med tem časom pa so zahtevali premogarski baroni naravnost oderuške cene za svoj premag. V gotovih sekcijah prodajajo premag za naravnost nepojmljive cene po 11 ali 12 za tono od mesta. Ameriška javnost je bila oropana od teh predrznih trgovskih vandalo na način, ki je naravnost nezasišan.

— Ko je potekel dogovor med premogarji in delodajalci dne 31. aprila, so skušali zastopniki premogarjev skleniti dogovor z delodajalci, ki bi dajal pravico dninarjem ter onim, ki so plačani na mesec. Njih prizadevanja pa so premogarski baroni zavrnili.

SOVJETNA RUSIJA JE PRIPRAVLJENA ZA PREMIRJE

RDEČA ARMADA SE JE PRIČELA UMIKATI IN NJENI POVELJNIKI SO DOBILI POVELJE, DA PRIČNEJO S POGAJANJI. — EDEN RESNIH ZAPLETLJIVJEV BO KMALO REŠEN.

Pariz, Francija, 24. julija. — V brezični brzozavki iz Moskve se glasi, da se je pričela boljševiška armada na Poljskem umikati na povelje, ki je prišlo iz Moskve.

London, Anglija, 24. julija. — Sovjetska vlada je danes obvestila Poljsko, da so dobili poveljniki sovjetskih armad povelje, naj pričnejo takoj s pogajanjimi za sklenitev premirja s Poljsko. — Ta vest je bila vsebovana v brezični brzozavki, ki je prišla iz Moskve.

Jurij Čičerin, ruski minister za zunanje zadeve, je brzozavil prinen Sapiehi, poljskemu ministru za zunanje zadeve, naslednje:

— Ruska sovjetska vlada je dala najvišjemu poveljstvu rdeče armade povelje, naj uvede takoj s poljskim vojaškim poveljstvom pogajanja za sklenitev premirja, ki naj bi uveljavljeno bilo med obema deželama. Rusko poveljstvo bo sporočilo poljskemu poveljstvu prostor in datum za pričetek pogajanj.

Cepprav se ni jasno, če bodo pogajanja med Rusi in Poljaki uspešna, je vendar iz ruskega odgovora razvidno, da se bliža rešitev enega najbolj zagonetnih in resnih zapletljev v Evropi. Brzo in uspešno prodiranje boljševiških armad je ogrozilo Poljsko kot narod ter bi bilo treba hitrih in odločnih korakov od strani zaveznikov, če bi slednji hoteli odvrniti pretečo nevarnost. Hitro bližanje sovjetskih armad proti nemški meji je dajalo povod za nadaljno vznemirjenje, kajti vsakemu opazovalcu razmer je bilo jasno, da pomenja veliko nevarnost za Evropo, če bi se meje Nemčije in Rusije stikale.

Prodiranje boljševikov v Rusijo je imelo nadalje za posledico, da se je na Poljskem reorganiziralo kabinet in da je prišel socialistični element bolj na površje. Odgovor, katerega je poslala sovjetska vlada, je sad te reorganizacije v upravi Poljske.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslali v stari kraj ali pa za vožnje listka.

Sedaj živimo v času negotovosti in sloraba, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se staviyo v denarnem prometu nepričakovane za preke starih izkušenim in premožnim tveganjem; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljke se zadnji čas po novi svesi in na nov način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

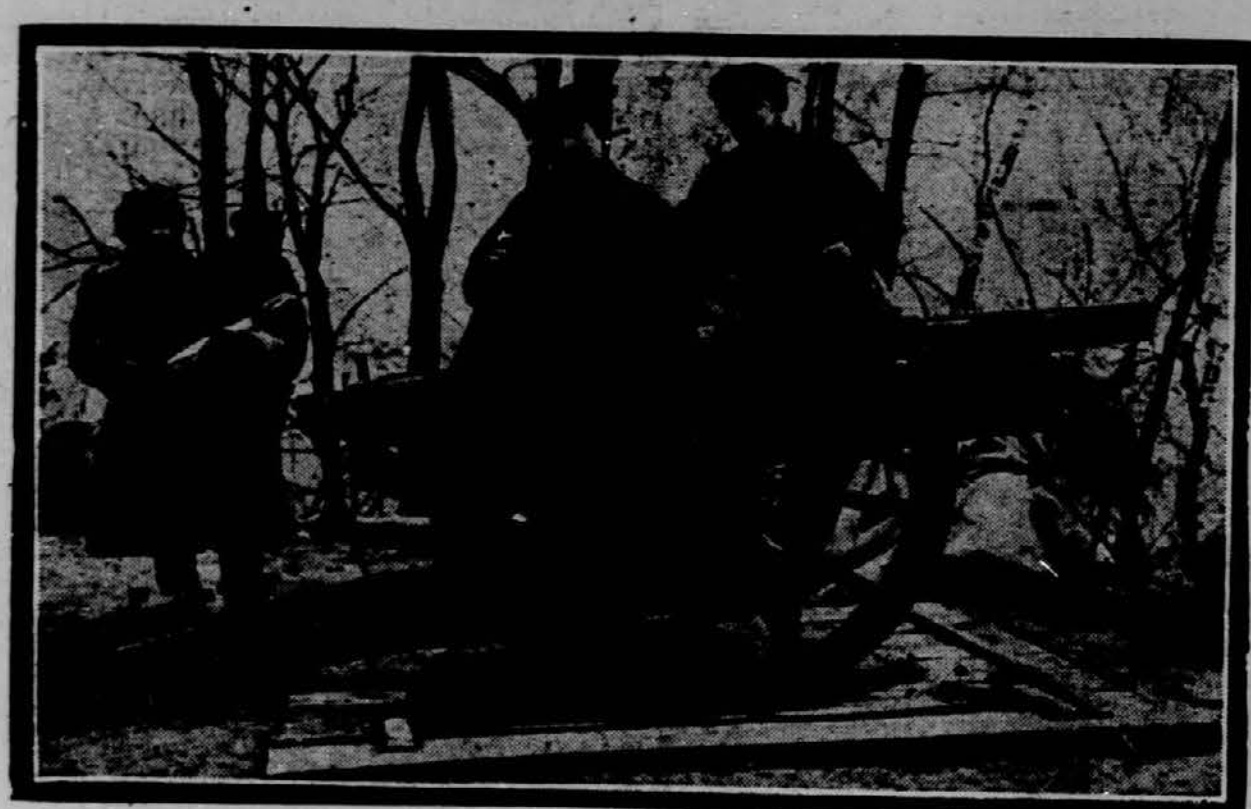
Včeraj smo računali za pošiljke jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	\$5.25	1,000 kron	\$17.00
400 kron	\$7.00	5,000 kron	\$84.50
500 kron	\$8.75	10,000 kron	\$168.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roko.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdila Frank Sakser, 28 Cortlandt St., New York, N. Y. Vrednotimo leto 1920.

PROSTOVOLJKE V POLJSKI ARMADI.

FRANCOSKA POGODBA Z OGRSKO VLADO

Finančne skupine obeh dežel so baje sklenile dogovor, katerega podpirajo tudi Angleži in Italijani.

Pariz, Francija, 24. julija. — Dalekosežni ekonomski dogovori so bili sklenjeni med Madžarsko in Francijo. Glasi se, da so ti dogovori privatnega značaja, namreč med finančnimi skupinami ter bankami obeh dežel. Nadalje se glasi, da vlada politično soglasje med Madžarsko in Francijo in da se tudi Anglija in Italija vdeležujeta v finančnem oziru madžarskih finančnih podjetij.

Cepprav se tukaj oficijelno zanikuje obstoj teh dogovorov, je vendar znano, da obstaja dogovor med Francijo in Madžarsko in da je vsled tega pričakovati tudi izpremembe v mirovni pogodbi z Madžarsko. Madžarski ministrski predsednik Teleki je ravno rekel, da znači program nove vlade definitivno orijentacijo Madžarske v smeri proti Franciji. Rekel je, da je opaziti na Madžarskem prevladujoči upliv Francije.

Ogrski poslanik v Parizu, Prasnovski, je rekel: — Pismo Milleranda, ki nam je bilo izročeno ob enem z mirovno pogodbo, je govorilo o možnosti revizije nekaterih pogojev te pogodbe. To naj se zgodi.

Prasnovski je priznal, da se je obrnila Madžarska na Francijo in druge sile, ki se bore proti boljševizmu. Rekel je, da ima sedaj Madžarska armado, ki obsega le 30,000 mož kot določeno v mirovni pogodbi, da pa bi z dovoljenjem in podporo zaveznikov lahko spravila na noge veliko več vojskove. Zavezniki morajo na vsak način podpirati tozadevna prizadevanja Madžarske, ker je bila odredjena mobilizacija vseh Madžarov do starosti devet in tridesetih let.

Boljševiška nevarnost je dovela vse dežele v Evropi do tega, da so pričele mobilizirati svoje sile proti možni invaziji, katero je pričakovati v slučaju, da bi bili boljševiki zmagoviti na Poljskem. Na strani Madžarske stojita Francija in Anglija ter najbrž tudi Rumunski in Italija. Italija, ki ima močan socialistični element, predstavlja slabo točko v tem protiboljševškem bloku. Na drugi strani pa stojita Nemčija in Avstrija na stališču stroge nevtarnosti. Dališta izraza svojem namenu, da ne bosta dovolili prevažanja čet in municije preko njih ozemlja. To bo zelo zavleklo vsa kakej, katero bi hoteli zavezniki vprizoriti proti boljševikom. Avstrija je že stopila v diplomatske odnose s sovjetsko Rusijo, cepprav niso slednji oficijelni.

Dr. Varsavski, ki je ravnokar dospel na Dunaj, uživa ekstrateritorialnost soglasno z zadnjim Rusijo. Ima tudi dovoljenje brzo dogovorom Avstrije s sovjetsko pravice poslanikov. Zavezniki so zelo vznemirjeni vsled tega dogovora Avstrije s sovjetsko Rusijo ter izjavljajo, da pomenja to kršenje pogodbe, sklenjene v St. Germain.

Zavezniki bodo baje protestirali proti navzočnosti Varsavski na Dunaju. Če ne bo zavzela Avstrija bolj zadovoljivega stališča, bodo izvedli zavezniki nanjo pritisk z ustavljenjem dovoza živil.

RDEČI ODPOSLANEC DEPORTIRAN.

Washington, D.C., 23. julija. — Santeri Nuorteva, privatni tajnik Karola Martensa, sovjetskega agenta v Združenih državah, ki je pred kratkim dospel v Anglijo kot mornar neke trgovske ladje, je bil deportiran, — kot se glasi v sporočilih, ki so dospela semkaj. Sedaj je na poti v Rusijo preko Libave na krovu nekega angleškega parnika ter v spremstvu angleških uradnikov.

Nuorteva bi moral biti ena glavnih prič v deportacijskem postopanju proti Martensa, a ko ga je poklical inspektor Shell, je prišlo na dan, da je tajno napustil deželo.

Sovjetski agent je šel v Canada, kjer se je kot mornar ukval na neko ladjo, ki je bila namenjena v Anglijo. Soglasno s sporočili, ki so došla sem, se je Nuorteva skrival v Londonu in šele pretekli teden se je angleškim oblastim posrečilo prijati ga. Uvedlo se je proti njemu deportacijsko postopanje in obsojen je bil na deportacijo v sovjetsko Rusijo.

PREMAGARSKI BARONI PROSIJO POMOČ.

Washington, D.C., 23. julija. — Premogarski baroni v Illinoisu so naprosili predsednika Wilsona, naj vprizori kako akcijo, da se ustavi stavke delavcev, ki so uslužbeni v njih rovi.

V memorandumu, katerega so predložili v Beli hiši predsedniku v razmislek, so dali delodajalci izraza strahu, da se bo stavkarsko gibanje razširilo iz Illinoisa po vseh centralnih premogarskih poljih in da bo na ta način ogrožena produkcija premaga tudi po Ohiju, zapadni Pennsylvaniji in Indiani ter ne le v Illinoisu.

Dosedaj še ni znano, kaj je predsedniku v stanu storiti v tej zadevi.

STAVKA NA ČEHO-SLOVAŠKEM.

Praga, Čehoslovaška, 24. julija. — Petdeset tisoč mož je zastavkalo v Reichenbergu in drugih sosednjih mestih in prizadeti so časopisi, kavarne, brivnice in druga podjetja.

Ena izmed zahtev stavkarjev je, da se nanovo uveljavi prejšnje živilske racije, ki so bile skržene tekom preteklega maja.

dogovorom Avstrije s sovjetsko pravice poslanikov. Zavezniki so zelo vznemirjeni vsled tega dogovora Avstrije s sovjetsko Rusijo ter izjavljajo, da pomenja to kršenje pogodbe, sklenjene v St. Germain.

FRANCIJA URI SVOJO ARMADO

Pri bodočih francoskih manevrih bodo nastopili aeroplani, tanki in strupeni plini.

Pariz, Francija, 24. julija. — Vojne bodočnosti ne bodo prav nič manj strašne kot je bila ona, katero so započeli Nemci leta 1914, če se smatra za znamenje francoske manevre, ki se bodo vršili koncem tekočega poletja.

Ti manevri nasprotujejo vsem določbam miru, katerega je hotel uveljaviti predsednik Wilson, kajti splošno se je domnevalo, da bo ta mir odvrnil duha človeštva od vojaških misli ter uveljavil na svetu več in čudovit mir.

Ne sme se misliti, da je Francija bolj militaristična kot kak drugi narod v Evropi, a Francija hoče pokazati svojim mladim vojakom vse grozote vojne, ne da bi bili izpostavljeni dejanski nevarnosti za življenje.

Manevri bodo predstavljali natančno sliko resničnega boja in nastopili bodo aeroplani, tanki, ročne granate in celo strupeni plini.

Novica, da ne bodo obstajali manevri le iz maršov, spanja in prostem in kompliciranega vežbanja, je vzbudila veliko razočaranje v krogih francoskih mirovniških apostolov, ki izjavljajo, da bo imelo to za posledico, da bodo tudi drugi narodi storili isto in da bo na ta način vzbujeno novo vojno razpoloženje.

ALBANCI PORAZENI.

London, Anglija, 24. julija. — Uporni (!) Albanci, ki so šteli nekako 4000 mož, so napadli večeraj Italijane na deset kilometrov dolgi fronti, a so bili poginani nazaj s pomočjo protinapadov, soglasno z napol oficijelnim ugotovilo, katero je prišlo v roke Reuter-jevega poročevalca v Rimu.

Na strani Albancev je padlo sedem mož. (Radi bi vedeli, kaj ima opraviti polentarji v Albaniji. Naravnost smešno pa je imenovati "upornike" ljudi, ki branijo svojo domačo zemljo pred tujimi zavojevalci.)

KAKO JE POSKOČILA CENA ŽIVIL.

Washington, D.C., 23. julija. — Cena živil v mestu New Yorku je poskočila za 114 odstotkov iz leta 1913 in za 17 odstotkov tekom leta, ki se je končalo dne 30. junija tekočega leta. Krompir je poskočil za 613 odstotkov iz leta 1913 in sladkor za 485 odstotkov. Najvišje odstotke povznanja cen od leta 1913 naprej je bilo opaziti v Detroit, namreč 193 odstotkov v splošnem in procentualno povznanje cen živil je bilo višje v Chicagu, Clevelandu, Pittsburghu, Baltimore, Kansas City, Milwan-

IZJAVA BOLJŠEVIŠKEGA MINISTR. PREDSEDNIKA

LENIN PRAVI, DA SE BLIŽA SVET SVOJEMU EKONOMSKEMU RUINU. — CILJI TRETJE INTERNACIONALE. — REKONSTRUKCIJA POD KAPITALISTIČNIM SISTEMOM JE NARAVNOST NEMOGOČA.

Moskva, Rusija, 24. julija. — Nikolaj Lenin, sovjetski ministrski predsednik, je izjavil na otvorilni seji tretje internacionale, da pospešujejo svetovne ekonomske krize ter izjalovljenje Lige narodov, da bi spravila in zednila interese kapitalističnih vlad eije tretje internacionale, kojih eden je konsolidirati in organizirati svetovno revolucijo.

Po nagovoru Lenina, v katerem je izjavil, da je cel kapitalistični sistem ogrožen s popolnim polomom, in da je Liga narodov pospešila razvoj komunizma, je tretja internacionala sprejela resolucijo, v kateri je pozvala delavce vseh narodov, naj uveljavijo ekonomsko blokado nad Poljsko.

Lenin je rekel, da je celo v deželah, ki so v najbolj ugodnem položaju, kot v Japonski, Ameriki in Angliji in draginja naraščala neprestano ter da plače niso odgovarjale tej draginji. Izjavil je, da je število onih, ki so deležni blagostanja, neizmerno majhno.

Sedaj preti polom celemu kapitalističnemu sistemu, — je rekel Lenin, — ker je nemogoče uravnati vprašanje vojnih dogov, ne da bi se s tem dovelo do ekonomskega poloma. V vseh teh deželah je rekonstrukcija pod kapitalističnim sistemom nemogoča. Angleški ekonomisti kot Kent so že izjavili, da je razveljavljenje vseh vojnih dolgov ružno potrebno, če se hoče dovesti do ekonomske rekonstrukcije.

Liga narodov, plen notranjih sporov, ni nudila nikakega varstva majhnim narodom, kajti imperijalistične vlade, ki zasledujejo sebične interese, so stavile, so spravile poražene narode na stališče kolonij. Lenin je omenil difference, ki so se pojavile z ozirom na usodo Turčije. Na ta način je Liga narodov olajšala delo komunistične internacionale.

Nadalje je omenil ministrski predsednik, da so kolonije prvič zastopane v internacionali, kar smatra za dobro zaamenje. — Izkušnja dokazuje, — je dostavil, da so nekapitalistične dežele, kot one Azije, rodovitno polje za sovjetske doktrine.

Glede notranje organizacije je dostavil Lenin, da so socialni demokratje najbolj resna ovira k razvoju revolucionarne sile v vseh deželah, kajti izkazale se je, da so sovražniki delavstva in pospeševalci in branilci buržuazije.

NAPISAL JE 400 RECEPTOV ZA ŠNOPS.

Dr. Mellville R. Hayes z Audubon Ave. je tekom letošnjega leta napisal že 400 receptov za žganje in sedaj mu noče prohibicijska uprava dati nikakih nadaljnjih formularjev. Sklenjeno je namreč, da se mora vsak zdravnik omejit na 400 receptov na leto. Dr. Hays je šel vsled tega v zvezno sodišče ter stavil predlog, naj se tukajšnjemu prohibicijskemu ravnatelju ukaže izdati nadaljne formularje.

Zvezni zastopnik Barnes je dal sicer izraza simpatijam do pacientov zdravnika, a menil, da bi se moral zdravnik najprvo oglastiti v uradu strogih prohibicijskih magnatov. Tudi sodniku je bil doktor simpatičen, a je menil, da njegovo postopanje ni bilo pravilno in da bi moral uvesti takozvano Equity postopanje.

Zdravnik je nato izjavil, da bo storil to in med tem časom bodo morali njegovi bolniki nekoliko potrpeti.

FEHRENBACH JE ŠTUDIRAL DUHOVNIKA.

Berlin, Nemčija, 24. julija. — Konstantin Fehrenbach, novi kancelar nemške republike, je katolik in član nemškega centra. Star je 68 let. Študiral je teologijo na vseučilišču v Freiburgu, a se pozneje prebavil pravu ter odprl odvetniški pisarno v Freiburgu, kjer je bil leta 1903 izvoljen v nemški državni svet.

Ko predsedujoči uradnik zadnjega državnega zbora ter nemške narodne skupščine je pokazal izvanredne zmoglosti kot parlamentar. Njegova nepristranost mu je pridobila ugled pri vseh strankah. Po postavi je velik ter izvanredno dober govornik, ki se zna prilagoditi vsakemu položaju.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljke italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 3.70
100 lir	\$ 6.50
300 lir	\$19.50
500 lir	\$31.25
1,000 lir	\$62.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roko.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

IZVRŠUJEMO DENARNA IZPLAČILA

popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi. Včeraj smo računali za pošiljke italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	\$ 3.70
100 lir	\$ 6.50
300 lir	\$19.50
500 lir	\$31.25
1,000 lir	\$62.50

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnašanja.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar doseže v roko.

Denar nam je poslali najbolj po Domestic Postal Money Order, ali po New York Bank Draft.

Tvrdila Frank Sakser, 28 Cortlandt St., New York, N. Y. Vrednotimo leto 1920.

ANŽE PITOVI ALI ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, II.

110

(Nadaljevanje.)

Andree se je odstranila, da izvede naročilo. Pet minut pozneje je vstopila kraljica ter se postavil poleg kralja.

— Kaj hočete tukaj, madama? — je vprašal Ludovik XVI.
— Umreti z vami, gospod moj, — je odgovorila kraljica.
— Ah, — je zamrmral Charny, — v tem slučaju je res lepa. Kraljica je zadržala, kajti čula je.
— V resnici mislim, da bi bilo boljše umreti kot pa živeti, — je rekla.

V istem trenutku je bilo čuti korakanje narodne straže pod okni palače.

Gilbert je na hitro vstopil.
— Veličanstvo, — je rekel proti kralju, — ničesar se ni treba več bati. Gospod Lafayette je tukaj.

Kralj ni ljubil Lafayette-a, a zadovoljil se je s tem, da ga ni ljubil.

Pri kraljici pa je bilo drugače, kajti sovražila ga je ter tudi ni skrivala svojega sovražstva.

Tako se je zgodilo, da ni dobil Gilbert na to sporočilo katero je smatral za najbolj srčno, nobenega odgovora.

Gilbert jpa ni bil človek, ki bi se dal utrahotovati s takim kraljevskim molkom.

— Ali je vaše veličanstvo čulo? — je rekel s trdnim glasom proti kralju. — Gospod Lafayette je spodaj ter pričakuje povelj vašega veličanstva.

Kraljica je molčala še naprej.

Kralj se je moral zelo premagati, da je rekel:

— Naj se mu pove, da se mu zahvaljujem ter ga povabi v mojem imenu, da naj pride gor.

Neki častnik se je priklonil ter odšel.

Kraljica je stopila tri korake nazaj.

Z zapovedovalnim pogledom pa jo je kralj ustavil.

Dvorjani so stvorili dve skupini.

Charny in Gilbert sta ostala pri kralju.

Vsi drugi so se umaknili kot kraljica ter se postavili za njo.

Čuti je bilo korake posameznega človeka in gospod Lafayette se je pokazal pri vratih.

V molku, ki je nastal v onem trenutku, je rekel neki glas, ki je prihajal iz skupine kraljice:

— Tu je Cromwell.

Lafayette se je nasmehnil.

— Cromwell bi ne prišel sam k Karolu I. — je rekel.

Ludovik XVI. se je obrnil proti strašnim prijateljem, ki so mu hoteli človeka ki mu je ravno prišel na pomoč, označiti kot sovražnika.

Nato pa je rekel proti Charny-ju:

— Grof, jaz ostanem. Kakor hitro je tukaj gospod Lafayette, se ni treba bati ničesar. Povejte četam, naj se umaknejo proti Rambouillet.

Nato pa se je obrnil proti Lafayette-u ter mu rekel:

— Pojdite, general, govoriti moram z vami.

Ko je napravil Gilbert korak, da se odstrani, je dostavil:

— Doktor, vi niste odveč, pojdite.

Kraljica je zrla za njimi, a ko so bila vrata zopet zaprta, je rekla:

— Danes je bil še čas bežati. Jutri pa bo mogoče že prepozno.

Ko je rekla to, je odšla v svoje sobe.

Medtem pa je bilo opaziti v oknih palače velik odsev. Bila je velika grmada, na kateri so pekli kose zaklanega konja.

Noč je bila precej mirna. Narodna skupščina je osatila do tretje ure v seji. Predno so se člani ločili, so poslali stražnike v Versailles.

Vse je bilo mirno ali vsaj navidezno mirno.

Kraljica je hotela iti ponoči skozi ograjo pri Trianonu, a narodna garda je ni pustila ven.

Vsed tega se je vrnila v svoje majhne sobe ter se čutila pomirjeno. Pred svojimi vrati pa je našla Jurija de Charny. Bil je obožen ter se oprl na kratko puško.

Približala se mu je ter rekla:

— Vi ste tukaj, gospod baron? Kdo vas je postavil semkaj?

— Moj brat, madama.

— In kje je vaš brat?

— Pri kralju.

— In zakaj pri kralju?

Ker ima kot načelnik družine pravico umreti za kralja, ki je načelnik države.

— Da, — je rekla Marija Antonijeta, — dočim imate vi le pravico umreti za kraljico.

— Velika čast bo zame, madama, če mi bo Bog dovolil, da izvršim to dolžnost, — je rekel mladi mož ter priklonil.

Kraljica je storila korak naprej, a v istem trenutku se je pojavil neki sum v njeni duši.

Obstala je, obrnila glavo napol ter vprašala:

— In grofica... kako ji je šlo?

— Grofica se je pred desetimi minutami vrnila ter si dala postaviti posteljo v predsobi vašega veličanstva.

Kraljica se je ugriznila v ustnice.

Lahko je bilo prijeti to družino Charny v katerikoli stvari, a nikdar je ni bilo mogoče dolžiti zanemarjenja dolžnosti.

— Hvala vam, — je rekla kraljica, — hvala vam, da tako dobro čujete kraljico. Po mojem naročilu boste sporočili svojemu bratu mojo hvalo, da ta ko dobro čuje nad kraljem.

Po teh besedah je odšla v svoje sobe. V predsobi je našla Andree, ki ni šla v posteljo, temveč stala in čakala. Marija Antonijeta se ni mogla premagati ter ji podala roko.

Grofica, ravnokar sem se zahvalila vašemu svaku Juriju, — je rekla. — Dala sem mu naročilo, da se zahvali vašemu možu in tudi vam se zahvaljujem.

Andree se je priklonila ter stopila na stran, da spusti kraljico mimo.

Slednja ji ni rekla, naj ji sledi. Ta udanost, v kateri pa ni bilo niti iskric nagnjenja, je bila mučna za kraljico.

Ob treh zjutraj je bilo vse mirno.

Gilbert je z gospodom Lafayette-om, ki je bil dvanaest ur neprestano v sedlu, odšel iz grada. Gilbert je srečal pred vratni Billota, ki je prišel z narodnimi gardami.

Vse je upalo, da se miru ne bo krilo. Ta račun pa je bil napravljen brez krmarja.

Skoro pri vseh ljudskih gibanjih, ki se vrše pred velikimi revolucijami, nastane odbor, tekom katerega človek domneva, da je vse pri kraju in da človek lahko mirno spi.

V tej strašni noči pa je prišel poleg vsega drugega še neki nadaljni nagon, ki je izhajal od dveh čet, kojih ena je prišla v Versailles zvečer, druga pa ponoči.

Prva je prišla radi lakote ter zahtevala kruha.

Druga pa je prišla iz sovraštva ter zahtevala osvete.

Mi vemo, kdo je vodil prvo četo, namreč Maillard in Lafayette.

Kdo pa je vodil drugo? Zgodovina ne imenuje nikogar. Ker pa nam zgodovina ne pove ničesar, nam pravi ljudsko izročilo:

Marat!

Poznamo ga, kajti videli smo ga, kako je ščuval meščane proti Bastili.

Videli smo ga korčno plaziti se naokrog ponoči, podobnega volku, ki se plazi krog ovčje staje ter čaka na trenutek, ko bodo pastirji zaspali ter bo lahko prišel s svojim krvavim delom.

Verriere!

Tega pa imenujemo prvokrat. Bil je pritlikavec, grbast in kruljavih nog.

Ta dva sta vodila drugo četo, obstajajočo iz ljudi, ki so prišli, da ropajo in more.

Pri Bastili so sicer tudi malo morili, a niso ropali.

(Dalje prihodnjik.)

Koroške novice

Nemčurke procesije.

Iz Logavesi poročajo: Tukaj smo imeli na sejmišču dobro obiskan shod. Govorniki Mahkota, Kandut in Brantner so nas prepričali, da nas čaka v Nemški Avstriji smrt, v Jugoslaviji pa srečno življenje. Popoldne je že prišel sejat ljuliko med pšenico sovravnika. Namreč 70 Nemcev in nemčurjev, ki prirejajo svoje pohode v procesijah že od 9. maja. Takrat so imeli procesijo na Zuhpolje. Od tega časa je vsako nedeljo in praznik. Tako so počastili tudi Logaves. Zbrali so se v Logu v gostilni pri Trappu, kjer bi imele biti pridige, vsi nemčurji iz daljne okolice med Dravo in Jezerom. Kako so se jezili, ko na pošti vidijo vihrati slovensko trobojnico, marsikatera kletev in grožnja se je slišala. Pri Cvetniku jim je plačal Walharjev sin sodček piva. Po odpeti pesmi gredo k Urablju, zopet podoknica, a prida ni bila, nato prepevajo mimo Šlajharja v Skofice k Bürgerju. Obiskujejo le svoje gostilne, pojejo le nemško, govorijo pa tudi slovensko, ker je 90% med njimi nemčurjev. Spremljajo jih tudi vozovi, namreč bivši poštar o-toški in Walher z gospo. Kar je domačinov pri tej kompaniji, se jim vidi na obličju, da jih je sram, potuhnejo se, zakrivajo obraze in eden za drugim se skrije in odpiha domov. Malo prežgodaj so pokazali svojo barvo za Nemško Avstrijo.

Iz Hodiš poročajo: Svojo jezo nad obilno udeležbo tukajšnjega občinstva pri boroveljski manifestaciji so si šli še isti dan naši nemškutarji, kakor Rjavčnik, Količ, Goulet, Tomaž in Alojzij Perdacher, gasit v Ribnico. Pa so uveda slabo opravili, ker so ponoči domov grede na pomoč prosili, norčujevaje se s cerkvenimi molitvami, rekoč: "Sveti papež, prosil za nas. Sveti škof, prosil za nas. Sveti Mark, ki si doma ostal, prosil za nas." Tomaž Perdacher je naprej "molil", drugi pa za njim. Mora se res slabo goditi našim nemčurjem pri agitaciji, da prosijo na pomoč! Pa jim vse skupaj ne bo nič pomagalo. Takim, ki se norčujejo iz vere in pobožnosti zavednih Slovencev, bomo na dan glasovanja dali krepek odgovor. Na dan glasovanja bomo pa mi rekli: "Presneti Toma, pober se od nas!"

Smrtna kosa.

Iz Pokrč, Ob mnogobrojni udeležbi ljudstva smo spremili truplo uadebudnega mladeniča Franceta Moraka p.d. Štularjevega v Ličji vasi k zadnjemu počitku. Bolehal je že dalj časa na žledodni boleznii. Marljiv kot čebela je delal do zadnjega, dokler ga ni bolezen prisila, da so ga zapeljali v Celovec k operaciji. Pa je že bilo prepozno. Umrli je 30. maja v celovski bolnišnici. Pripeljali so ga domov, da od njega še vzamejo slovo sorodniki in prijatelji. Zapustil je staro mater, ki mu je hotela izročiti lepo, obširno posestvo, da se oddahne na stara leta. 1. junija smo ga pokopali. Tovaršiči pevec so mu pred hišo, v cerkvi in na grobu zapeli žalostinke.

Požar.

Iz Kotlja poročajo: Dne 2. junija je pogorel Jožef Luter p.d. Cofl na Brdinhah. Ker so bila vsa poslopja lesena, je pogorelo vse do tal. Domači ljudje so bili vsi od doma, zato tudi niso mogli ničesar rešiti in jim je zgorela tudi vsa oprava, obleka in pa živež, tako da so zdaj v največji stiski in podpre zares potrebni. Zavarovalnica znaša samo 2400 kron in se ne dá nikakor primerjati s škodo, katero trpijo.

Pogorela.

je baraka bosanske električne družbe v Važenbergu blizu Rabl-novega dvora. Škoda cenijo na 13 tisoč kron; družba trpi 12.000 K, delavci pa 1000 K. Baraka je bila proti ognju zavarovana.

Žico krađejo.

Ponoči od 29. do 30. maja je bilo na cesti iz Leda proti Labudu ukradeno 500 metrov telefonske žice. Kazen za to je stroga!

Shod v Rudi.

Izobraževalno društvo je priredilo svoj drugi shod, ki se je prav dobro obnesel. Po pozdravu društvenega predsednika je govoril prvi Korošec Urbanc, doma v Zilski dolini, ter povedal, zakaj moramo biti ponosni in navdušeni za Jugoslavijo. Nato je bil lepi in stvarni govor Korošca nadučitelja Doberška iz Žvabeka, ki je na podlagi števil dokazal, kdo je dobival od avstrijske vlade denar, ki je bil namenjen Slovincem. Hvala Bogu, da je taka mačeha, kakor je nam bila Avstrija, prejela zasluženo plačilo: poginila je. Zatem je pokazal tudi Korošec nadučitelj Močnik iz Pliberka, s čim hoče Nemška Avstrija loviti ljudi v cono A: edino z lažmi. Niti ene resnične dobrote ne more pokazati v Nemški Avstriji, zato je pa tem več papirnih dobrot, seve papir vse prenese, tudi pri najdebelejših lažeh se mu ne obrne trebuh, ker ga nima. Vmes in v odmorih med igrami je lepo prepeval domači pevski pevski zbor, pomnožen s pevci iz Rinkol in Pliberka. Dekleta so zelo dobro igrala veseloigro "Boj za doto", ki je teto Barbo korenito ozdravila praznoverja. Po igri je govoril tudi Korošec domačin župnik o boljševikih. Nato je sledila igra "Kmet in fotograf", ki je zela bučen smeh.

Iz Šmarjete.

Lepo obiskan shod smo imeli 6. junija. Sijajno sta govorila naša koroška rojaka Ciril Kandut in dr. Čemer. Šmarjeta bo pokazala, kar je slovenska trdnjava, ki čuva cel lep Rož. Živio Šmarjeta!

Iz Libelč.

Veliko naših fantov se je oglasilo za policijsko stražo. Smejejo se, kadar pripovedujejo, kako vsi, tudi nemčurji, silijo v Jugoslavijo. Zatorej ne more tukaj vendar tako slabo biti! Ljudje, ki pridejo iz Nemške Avstrije, so najboljši agitatorji za Jugoslavijo, če niso zato mastno plačani, da lažejo.

Pod vodstvom učiteljstva so se priredili tukaj igre, petje in tudi poučni govori. Vse je bilo dobro. Dopadale so nam posebno srčne besede govornika iz Žvabeka, ljubko petje in preprost nastop planšarice Leskovar itd.

Doma iz ujetništva.

Iz Kotlja poročajo: Iz ruskega ujetništva iz Sibirije sta se povrnila Pavel Svetina, fužinski delavec, in Jožef Suter podomače Coflov na Brdinhah. Posrečilo so jima je priti domov samo potom

Randelitev Nobelovih nagrad.

Poročajo, da se vrši zopet razdelitev Nobelovih nagrad, in sicer za fiziko in kemijo za leti 1918 in 1919. V poštev prihajajo samo neki Nemci in Angleži. Kaj pa nagrada za mir? Ta vedno čaka, menda na angela miru.

POZDRAV.

Pri odhodu v staro domovino pozdravljam vse rojake širom Amerike, posebno pa mojega brata Franka Mehle in vse druge prijatelje v Pueli, Colo., in kličem: Na veselo svidenje v Ponovni pri Grosupljem v Jugoslaviji! Z Bogom! — Alojzij Mehle.

SUHO GROZDJE

Importirano iz starega kraja

22 centov funt.

Boksa 50 funčov \$11.00

Posebna cena na veliko.

BALKAN IMPORTING CO

81-83 Chary Street

New York, N. Y.

Z naročilom pošljite \$3 v naprej.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljenja krvi zdravim s slovenskim 606, ki ga je izumel profesor dr. Ehrlich. Ako imate lupenjače in masle po telesu, v grlu, ako vam lupenjače kaže, vas boli v kolenih, pridite in zdravim vas bom hitro. Nihakor ne čakajte, kajti ta bolezen se pogosto napreduje.

Vas tvečevanje in šanala na izkušenju vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor nečisto kratkem času. Kadar opazite, da imate več moških moči, se čakajte, temveč pridite in zdravim vas bom hitro. Nihakor ne čakajte, kajti ta bolezen se pogosto napreduje.

Bolezni v mehurju, od 60-65 let prihajajo bolečine v krstu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolezni te vrste zdravim s največjo gotovostjo.

Rovmatizem, trganje, bolečine, otok, lumbago, kifoza in druge bolezni kolenski ki na tanejo vsled nečiste krvi, zdravim v kratkem času, da ni treba ločati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. uro. V torek, četrtek in soboto od 8. do 12. uro. V nedeljo od 2. do 4. uro.

Po pošti na delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številko.

Dr. KOLER 638 PENN AVE, Pittsburgh, PENNA.

Dr. KOLER 638 PENN AVE, Pittsburgh, PENNA.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta, dopisi iz slovenskih naselbin, novice iz starega kraja, članki politični, gospodarski, izvirna poročila iz starega kraja, črtice, povesti, roman, šaljivo satirična kolona Peter Zgaga vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto	-	-	-	\$6.00
za pol leta	-	-	-	\$3.50
za mesto New York za vse leto	-	-	-	\$7.00

Najmodernejše vrejena TISKARNA

Vabila, okrožnice, plakati, koverti, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street.

New York City.